

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра туризмознавства і краєзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ринок послуг в туризмі

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Освітня програма «Туризмознавство»

Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Затверджено на засіданні кафедри
туризмознавства і краєзнавства
Протокол № __ від “__” _____ 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Ринок послуг в туризмі
Викладач (-і)	Реєнт Олександр Петрович, професор, доктор історичних наук
Контактний телефон викладача	+380973882955
E-mail викладача	oleksandr.reent@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/41013d8e606c59da4a4c
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді кафедри
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Предметом вивчення навчальної дисципліни є геопросторові аспекти розвитку туризму, специфіка формування та механізми функціонування територіальних ринків туристичних послуг різного ієрархічного рівня. Значну увагу приділено структурам і типології національних ринків як складових світового туристичного процесу, закономірностям їх формування, функціонування та територіальної організації.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів наукового мислення про умови забезпечення ефективності на туристичному ринку, про координацію бізнесових та державних зусиль, про структуру і типологію національних та світових туристичних ринків.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сформувати знання про сутність понять і категорій методології наукових досліджень ринку туристичних послуг та організацію процесу наукового дослідження; • дати уявлення про мотиваційні уподобання і вибір турпродукту клієнтами; • сформувати у студентів професійне мислення до моделювання ситуації щодо впровадження техніки і технологій в процес виробництва турпослуг; • виробити навички аналізу ринку та оволодіння методами сегментації ринку, визначення перспективних видів туризму для окремих регіонів; • сформувати навички застосування теоретичних знань щодо споживчих переваг, інформаційних технологій та управлінських методик, впровадження їх у практику. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Складові професійної компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> • здатність визначати територіальну організацію щодо стану та перспектив розвитку видового (спеціалізованого) туризму; • уміння використовувати методичні підходи до оцінки природно-ресурсного потенціалу та його екологічно безпечних форм використання та відтворення; • здатність проводити комплексні маркетингові дослідження і моніторинг ринку туристичних послуг; 	

<ul style="list-style-type: none"> • здатність визначати мотиви туристичної подорожі та споживчі характеристики туристичних послуг; • здатність і готовність розробляти туристичні продукти враховуючи сучасний стан та розвиток туристичної галузі України та світу загалом. 			
Результати навчання:			
<ul style="list-style-type: none"> • знати зміст основних категорій у галузі наукової діяльності; • знати теорію, методологію і методику дослідження геопросторових аспектів розвитку ринку туристичних послуг; 			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни – 90 год.			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		12	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18	
самостійна робота		60	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	242 «Туризм і рекреація»	2	Вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття
		сам. роб	
Тема 1. Ринок туристичних послуг як об'єкт дослідження та його територіальна організація		2	2
Тема 2. Сегментація та диференціація ринку турпослуг		2	2
Тема 3. Механізми функціонування ринку туристичних послуг		0	2
Тема 4. Суб'єкти ринку турпослуг та специфіка їх діяльності		2	2
Тема 5. Розвиток світового ринку туристичних послуг		2	2
Тема 6. Діагностика сучасного стану та перспектив розвитку національного ринку туристичних послуг		0	2
Тема 7. Регіональні особливості споживання туристичних послуг		0	2
Тема 8. Інституційне та нормативно-правове забезпечення розвитку ринку туристичних послуг		2	2
Тема 9. Кон'юнктура та закономірності функціонування туристичного ринку		2	2
ЗАГ.:		12	18
		60	
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу		Форми контролю знань студентів: <ul style="list-style-type: none"> • поточний; • семестрова контрольна робота; • контроль самостійної роботи; • підсумковий семестровий контроль (екзамен). 	

	<p>Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться у відповідну національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).</p> <p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи (питома вага оцінки – 40%).</p> <p>Семестрова контрольна робота – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється в університеті у формі письмової комплексної роботи. На підсумковий семестровий контроль виносяться питання, що передбачають перевірку розуміння студентами програмного матеріалу дисципліни в цілому та рівня сформованості відповідних компетентностей після опанування курсу. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 20 балів (питома вага оцінки – 20%).</p> <p>Контроль самостійної роботи здійснюється через виконання індивідуального науково-дослідницького завдання. Зміст завдання тісно пов'язаний із темою магістерського дослідження студента (питома вага оцінки – 30%).</p> <p>Екзаменаційна оцінка становить 10% від загальної суми балів з навчальної дисципліни.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Письмова робота включає 3 блоки завдань за тематикою курсу.</p> <p>Студенти денної форми навчання завершують її виконання і здають на 9-му занятті практичного курсу. Студенти заочної форми – за 10 днів до початку сесії. Робота виконується у електронному вигляді.</p>
Практичні заняття	Поточні оцінки, які отримуються під час практичних занять, сумуються.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студентам, які мають пропуски, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	<p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf).</p>

Відвідування занять	Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.
Неформальна освіта	Зараховуються як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, які відповідають програмі навчальної дисципліни. Рекомендовані: <ul style="list-style-type: none"> • «Підприємництво: Хто ваш клієнт?» (https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:Prometheus+ENTREPRENEURSHIP101+2021_T2/home) • «Як діяти далі: Бізнесу про сталий розвиток» (https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:Prometheus+SDB101+2020_T2/home)
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Горіна Г.О. Ринок туристичних послуг: управління розвитком в умовах просторової поляризації : монографія. Кривий Ріг : Видавець ФОП Чернявський Д.О., 2016. 305 с. 2. Михайліченко Г., Клімова А. Світовий туристичний ринок: трансформації після пандемії. <i>Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право</i>. 2020. № 2. С. 21–37. 3. Ринки туристичних послуг: стан і тенденції розвитку : монографія / за заг. ред. професора В.Г.Герасименко. Одеса : Астропринт, 2013. 334 с. 4. International Tourism Highlights, 2020 Edition. URL: https://www.e-unwto.org/doi/epdf/10.18111/9789284422456 (дата звернення: 04.09.2023). 5. Travel and Tourism. Economic Impact 2022. URL: https://wtcc.org/Portals/0/Documents/Reports/2022/EIR2022-Global%20Trends.pdf (дата звернення: 04.09.2023). 	

Резніт О.П., професор кафедри туризмознавства і краєзнавства